

Seat No. : _____

KL-108

April-2014

T.Y.B.A. (Annual Pattern)

Economics : (Paper – 9)

(Indian Economic Problems)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. આર્થિક આયોજનનો અર્થ સમજાવી, ભારતીય આયોજનની સિદ્ધિઓ અને નિષ્ફળતાઓ જણાવો.
Explain the concept of Economic Planning. Discuss the achievements and limitations of Indian Economic Planning.

અથવા/OR

આર્થિક સુધારાનાં હેતુઓ જણાવી, ભારતમાં ક્ષેત્રીય આર્થિક સુધારા જણાવો.

Explain the objectives of economic reforms. Discuss the Sectoral economic reforms in India.

2. ઉદારીકરણનો અર્થ સમજાવી, ઉદારીકરણની ભારતીય અર્થતંત્ર પરની અસરો જણાવો.
Explain the meaning of Liberalisation. Discuss its effects on the Indian Economy.

અથવા/OR

અંદાજપત્ર એટલે શું ? અંદાજપત્રનાં જુદા-જુદા પ્રકારો જણાવો.

What is concepts of Budget ? Explain the various types of Budget.

3. રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાંકીયનીતિનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
Evaluate critically the monetary policy of Reserve Bank of India.

અથવા/OR

ભાવ વધારાનાં કારણો જણાવો. ભારત સરકારની ભાવ નિયંત્રણ નીતિની ચર્ચા કરો.

State the causes of Price rise in India. Discuss the government policy to control price.

4. ભારતમાં વિદેશ વેપારનાં વલણો જણાવી, સરકારની નિકાસ પ્રોત્સાહનનીતિની ચર્ચા કરો.
State the trends of Indian foreign trade and explain the export promotion policy of Government.

અથવા/OR

ભારતનાં આર્થિક વિકાસમાં વિદેશી સહાયનું મહત્ત્વ અને અસરો જણાવો.

Discuss the importance and effects of Foreign Aid on economic development in India.

5. નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

Attempt any **two** notes :

(1) ભારતમાં ખેત મજૂરો

Agricultural Labour in India

(2) રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોની સફળતાઓ

Achievements of Nationalized Banks

(3) ખાનગીકરણ

Privatisation

(4) બારમાં નાણાપંચની ભલામણો

Recommendations of Twelfth Finance Commission

(5) ભારતમાં કૃષિ માટે ધિરાણનાં મુખ્ય સ્ત્રોત

Sources of Agriculture Finance in India.
